

בין השמשות

עוברים מזיכרון לעצמאות

פתח דבר

המעבר בין יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, מערכת הביטחון ונפגעי הטרור, עם העצב, ההיכרות האישית של רבים מאתנו עם הנופלים, והטקסים הרבים המלווים את היום, לבין השמחה, ההתפרקות ותחושת ה"ביחד" של חג העצמאות - הוא מעבר קשה ומבלבל. ההחלטה של המועצה הציבורית להנצחת החייל בשנת 1951, על קביעת יום הזיכרון יום אחד לפני חג העצמאות, קיבעה במידה רבה גם את התבנית של הטקסים ביום הזיכרון ופתיחת חג העצמאות.

עד היום נטוש ויכוח בין ההיסטוריונים של הציונות ומדינת ישראל, האם הצמדת יום הזיכרון לחג העצמאות היתה מתוך אילוץ והחלטה של הרגע האחרון, או שהיא החלטה מושכלת ומתוכננת המיועדת להדגיש את המחיר הכבד של הקמת המדינה, העצמאות והקיום שלנו בארץ. תהא אשר תהא ההכרעה בעניין זה, העובדה היא שסמיכותם של שני הימים הופכת את המעבר ביניהם לאתגר רגשי גדול.

אמנם גם בלוח השנה היהודי יש שיום אבל או צום צמוד לחג (כדוגמת תענית אסתר ופורים, או "תענית בכורות" וחג הפסח, ואפילו צום גדליה הבא מיד אחרי שני ימי ראש השנה), אבל השפעתן של תעניות אלו קטן מאד מבחינה רגשית בעבור רובנו, אולי משום שאיננו מכירים באופן אישי אף לא אחת מן הדמויות הקשורות באותם מועדים.

עד כמה קשה לעבור מיגון ואבל של יום הזיכרון אל השמחה והעליצות של חג העצמאות!

את הנימה הדקה המפרידה בין יום הזיכרון לחג העצמאות אנחנו מבקשים למלא ולרכך בעזרת ההצעות לטקס המעבר שלפניכם. הנחת היסוד שלנו היא שכמעט כל המשתתפים והמשתתפות בטקס זה בקהילה עברו כבר במהלך יום הזיכרון שחלף טקסי זיכרון ממלכתיים בשכונה, בביה"ס התיכון שבו למדו, בטקס עירוני, או אף פקדו את קברו של בן משפחה או חבר אהוב שנפל. ניסינו לצמצם ולזקק את הטקס הקשור בזיכרון, ולהפוך אותו לסמלי ומשמעותי

התנועה המסורתית

דרך חברון 98, ירושלים
www.masorti.org.il 02-5658008

עורך: זאב קינן

מערכת: הרב מאוריסיו בלטר, הרב אהוד בנדל, הרבה חיה רואן בקר, תמי גוטליב, רקפת גינסברג, דבורה גרינברג, יזהר הס, אוריה רוט

כנסת הרבנים בישראל התנועה המסורתית

חפשו אותנו התנועה המסורתית

ברמה האישית, ובהתייחסות שלו לקראת חג העצמאות. בדומה לכך, ניסינו לתת בפתירת החג "על קצה המזלג", מתוך הנחה שבקהילותינו ממשיכים לרוב את הטקס בתפילת ערבית חגיגית.

את המעבר הזה ניתן אולי לדמות לקימת האבלים מן השבעה: כשם שהאבלים אינם קמים בכוחות עצמם, אלא המנחמים מקימים אותם ומסייעים להם לעמוד שוב על רגליהם, כך גם אנו יכולים לפנות איש אל היושב לצדו ואישה אל רעותה, ולהקים זה את זה מן היגון של יום הזיכרון אל השמחה של חג העצמאות, בהודיה לה' יתברך על כל הטובה אשר גמל עמנו, על גאולתנו ועל פדות נפשנו.

זֶה הַיּוֹם עֲשֵׂה ה', נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בּוֹ!

הצעה לטקס

הטקס שאנו מציעים כאן מתוכנן למשך זמן של שעה לערך. הוא מבוסס על תחושת היחד של הקהילה, על שיתוף חברי קהילה רבים: ילדים, מבוגרים, עולים חדשים ואזרחים ותיקים. יש בו קטעי קריאה, שירה, דברי הגות וקטעי תפילה. תבחר כל קהילה את החלקים המתאימים לה, ותוסיף או תגרע כראות עינייה.

מקום חשוב ומיוחד אנו מציעים לתת לסיפור האישי: על אחד הנופלים, על גבורתם של חברים וקרובים; על סיפורי חיים, הצלה, גבורה ועלייה לארץ, ועדויות על אירועים בולטים בתולדות הארץ, הקמתה, בניינה וחייה היום.

זיכרון

זיכור
הדלקת נר זיכרון, או משואת הזיכרון
שיר או ניגון
קטעי קריאה
סיפור אישי על חלל
הקראת שמות חללים על ידי המשתתפים בטקס
אל מלא רחמים או "תפילה לשלום" של ר' נחמן
קדיש אבלים יחדיו
שיר

מעבר

המנחה: דברי פתיחה
קטעי קריאה ושירה
משתתפי הטקס מקימים זה את זה כדי לסמל את המעבר משלב האבל אל ההכרה בנס הקמתה של מדינת ישראל.
סיום בקריאה משותפת

עצמאות

הנפת הדגל לראש התורן
הדלקת משואת העצמאות
שיר עצמאות
סיפור אישי של עולה חדש/מוותיקי היישוב
קטעי קריאה ושירה
התקווה
מצעד דגלנים
תפילת ערבית חגיגית + הלל

הצעות לקטעי קריאה ושירים לבחירה נמצאים בתוך החוברת, וניתן כמובן לבחור אחרים.

זְכוֹר תִּזְכּוֹר וְתִשׁוּחַ עָלַי נַפְשִׁי. זֹאת אָשִׁיב אֶל-לְבִי עַל-כֵּן אוֹחִיל.

(איכה ג' 20)

הֲבֵן יִקְרֶה לִי... כִּי-מִדֵּי דְבָרַי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד (ירמיה ל"א 19)

הזיכרון מתעתע. לפעמים, קשה לנו לזכור את מה שנרצה לזכור, וקשה לנו לשכוח את מה שאיננו רוצים לזכור. זכרונם של אהובים שנקטפו טרם-עת מאתנו - גם הוא מתעתע: אנחנו זוכרים אותם מן התמונות מן הסיפורים, ובעיקר - מן הזכרונות.

כפי שאומרים הפסוקים לעיל - הזיכרון נוגע בנפש, והוא בא מן הלב ונכנס אל הלב. וכשאנו מעלים את זכרם של אהובים, מכרים, ואלו שלא ידענו אך נתנו את נפשם במאבק הארוך שלנו לחיינו העצמאיים במדינת ישראל, אנו עושים זאת בדרכו של הנביא ירמיהו: "כִּי-מִדֵּי דְבָרַי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד". ככל שאנו מדברים בנופלים ובחללים, ואנו מוסיפים ומספרים עליהם, או אפילו מזכירים רק את שמותיהם - או-אז אנחנו זוכרים אותם עוד, יותר ויותר. וככל שנזכיר אותם, יהיה זכרונם לבני משפחותיהם ולנו בבחינת צירוף שני חלקי הפסוק מקינת החורבן, מגילת איכה: זיכרון משיב-נפש, אולי נחמה קטנה.

את החלק של הזיכרון בטקס שלפנינו ניסינו לצמצם מתוך ההנחה שניתן למצוא היום קטעי קריאה ושירה לטקס הזיכרון במקורות רבים בספרות ובמרשתת. אנו מניחים גם שרוב המשתתפים נכחו בטקס יום הזיכרון במשך היום הארוך שעבר עלינו, ועתה אנחנו נמצאים בסיומו של היום הקשה והעמוס הזה של שכול וזיכרון. אשר על כן בחרנו כאן רק מספר מצומצם של קטעים, והצעה לטקס שיש בה מעט המחזיק את המרובה.

על הקשר שבין בניין ויצירה, הוא עולמם של החיים, לבין זכרם של אלו שהיו ואינם, לימדונו כבר חז"ל בדברי המדרש:

מעשה באב ובנו שהיו מהלכין בדרך.

נתיגע [התעייף] הבן.

אמר לאביו: אבא, היכן המדינה [העיר]?

אמר לו: בני, סימון זה יהא בידך - אם ראית בית קברות

לפניך, הרי המדינה קרובה לך.

(מדרש שוחר טוב תהילים כ')

זיכרון

"אנחנו עם אשר האנדרטאות שהקים לא היו אף פעם אנדרטאות ניצחון. האנדרטאות שלנו - כולן - חקוקים עליהן שמות הנופלים."

הרמטכ"ל דוד אלעזר (דדו) בעצרת לחומי הגטאות תשל"ג.

ש"ץ זְכוֹר עִם יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו
אֲשֶׁר חָרְפוּ נַפְשָׁם בְּמַאֲבָק עַל הַמְּדִינָה בְּדָרוֹךְ
וְאֵת חִלְי צָבָא-הַהֲגָנָה-לְיִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר נָפְלוּ בְּמִלְחָמוֹת יִשְׂרָאֵל.
זְכוֹר יִשְׂרָאֵל וְיִתְבָּרַךְ בְּזִרְעוֹ
וְיֵאָבֵל עַל זֵיו הָעֲלוּמִים וְחֻמְדַּת הַגְּבוּרָה
וְקִדְשַׁת הָרָצוֹן וּמִסִּירוֹת הַנֶּפֶשׁ
אֲשֶׁר נִסְפוּ בְּמַעֲרְכוֹת הַכְּבֹדוֹת.
יְהִי גְבוּרֵי הַדְּרוֹר וְהַנְּצַחֵן
הַנְּאֻמָּנִים וְהָאֻמִּיצִים
חַתוּמִּים בְּלֵב יִשְׂרָאֵל לְדוֹר דוֹר.

זְכוֹר אֱלֹהִים אֶת נִשְׁמַת בְּנֵי מִתְנַיָּה שֶׁהֵלַךְ לְעוֹלָמוֹ.
אֱלֹהֵי, אֲתָה שֶׁבְּרָאתָ וְיָצַרְתָּ אֶת לֵב הָאָדָם וְנַפְשׁוֹ,
אֲתָה יוֹדֵעַ מַה יִּקְרַר יֶלֶד לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ.

אֲתָה הַיּוֹדֵעַ שֶׁמִּתְנַיָּה הוּא בְּנֵי בְכוּרֵי, בְּשָׂר מִבְּשָׂרִי, מְשׁוֹשׁ נַפְשִׁי.

לֹא אֲנִסָּה לְעַצּוֹר בְּעַד כְּאֲבִי. דְּמַעוֹתַי זוֹלְגוֹת עַל בְּנֵי
שִׁמְסַר אֶת נַפְשׁוֹ עַל קִדְשַׁת הַשֵּׁם, הָעַם וְהָאָרֶץ.

אֲנִי מִבְּקוֹשֶׁת מִמָּד אֱלֹהֵי, שֶׁתִּתֵּן לִי כַח לְשִׂאת אֶת הָאֲבָדָן וְאֶת
הַגְּעוּגוּעִים.

בְּכָל יְמֵי חַיֵּי, עָשָׂה שְׂדֵמוֹתוֹ הַזֵּכָה לֹא תִמוֹשׁ מִלְּפָנָי. וּבְשִׁעָה
שֶׁאֲחַבְבֶּקֶשׁ לִישִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה, תֵּן שִׁיקְבָּל הוּא אֶת פְּנֵי. אֲתָה הוּא
בְּעַל הַרְחָמִים, הִסְתַּר אוֹתוֹ בְּצַל כְּנַפְיָךְ לְעוֹלָמִים וְתִצְרֹר בְּצִרוֹר
הַחַיִּים אֶת נִשְׁמַתוֹ וְיִנוּחַ בְּשִׁלוֹם עַל מִשְׁכְּבוֹ,
וְנֹאמֵר אָמֵן.

מדבריה של רינה, אמו של סמ"ר מתניה ראבינסאן, בן הקיבוץ טירת-צבי שנפל במבצע "חומת מגן". חיברה: דליה ורטהיים יוחנן

כוכי שלי, קשה עליי הפרידה ממך. תמיד היית אחותי הקטנה, מאז שאמא נפטרה הרגשתי צורך תמידי לגונן עלייך, לעזור לך ולהדריך אותך. לנסות לתאר אותך במילים רק יפות במידת אהבתי אלייך. היית טובת לב ונדיבה, דואגת לכל אחד לכל המצטרך לו. מותך מותיר חלל עצום בקרבנו שבלתי אפשרי למלא אותו. אני זוכרת איך כמה רגעים לפני עוד התקשרת אליי ובישרת לי בשמחה על התינוק שאת נושאת ברחמך, כמה שהיית מאושרת אז, אמרת לי שאת רק יוצאת לחופשה לא אמרת לי שאת הולכת. אז אני מקווה שעכשיו את נחה מנוחת עולמים. השם ייקום את נקמת דמך השפוך. תשמרי עלינו עם אבא, אמא ואלי זיכרונם לברכה.

דורית כהן שכלה את אחותה, כוכבה שריקי ז"ל שנרצחה בפיגוע ההתאבדות בבורגס, בולגריה.

הכבוד הגדול ביותר שאפשר להעניק לכל המתים הרבים שרוחם מהלכת עלינו היום, האלמונים והאחרים, הוא לעמוד ענווים מולם ולומר, שקולם הביישני, המוקיע באילמותו, נשמע היטב מקצה הארץ ועד קציה, שנשתדל בכל יכולתנו לבנות מעל השורשים שהם תקעו במו גופם באדמה הקשה עץ יפה. בית נאה, חברה יפה ככל האפשר. קולם מכסף אותנו לומר להם סליחה שהם שם ואנו כאן, ולנסות לזכור אותם, את פניהם, את גופם, את כאבם האחרון, את בגידת החיים, את תעלומת הכבוד או הפגז או המוקש, את כלילת השמים ואת המילים הארוגות להפליא שאומרים לפעמים בשמם, לשווא.

ירם קניוק

הנסיך הקטן

יהונתן גפן // לחן: שם טוב לוי

פגשתי אותו בלב המדבר
יפה שקיעת שמש ללב עצוב
צירתי לו עץ וכבשה על ניר
והוא הבטיח לי שישוב

הנסיך הקטן מפלגה ב'
לא יראה עוד כבשה שאוכלת פרח
וכל שושניו הן קוצים כעת
ולבו הקטן קפא בקורח

ואם אי פעם תגיעו לכאן
תדעו שכאן הוא חרש צנח
וקול הנפילה מעולם לא נשמע
בגלל החול הרך

והיה אם יופיע שם ילד אחד
שפניו שוחקות ושער לו זקב
תדעו שזה הוא, והושיטו לו יד
ולטפו את אבק המדבר מעיניו

ואז תעשו עמי חסד קטן
כתבו נא מהר לכל אמותינו
שידווח להן קצת ויפוג צערן
הנסיך הקטן חזר אלינו

הנסיך הקטן מפלגה ב'
לא יראה עוד כבשה שאוכלת פרח
וכל שושניו הן קוצים כעת
ולבו הקטן קפא בקורח

פגשתי אותו בלב המדבר...

בסיוטים שלי לא חלמתי שאכתוב לך הספד. פגשת אותי בגיל 15
ואמרת לי איזה יפה את. אמרו לי, 'זה לא יחזיק', אבל זו הייתה אהבת
אמת. תמיד אמרת לי אחרי הצבא נתחתן. המלאך הכי יפה בגן עדן,
אני עומדת כאן בגאווה עם הכומתה שהענקת לי. מי ידאג שהכול
יהיה בסדר? מי יתקשר וישאל אם אני צריכה משהו? אני גאה בך,
אתה גיבור של כולנו. מלאך שלי, תשמור על עצמך עם החיוך הכי
יפה וכובש שיש. אלוהים לוקח רק את הטובים.

חן, חברתו של סמל אדר ברסנו שנהרג במבצע צוק איתן

שיר פרדה לרע

חיים גורי

במפגש השבילים ראינוך חוזר לאטך
וחשבנו: נאמר מלתיים פרדה, לך, רע.
והאביב החפשי הראשון התפרקד על מרבד הפריחה
ונצת הדרים לבנה כמו נצה חרמשית של ירח.
ראינוך הולך חזרה, מבגר מתמיד ונגע
בחלצת חילים אפרה בפסיעה חרשית ועוברת.
השמים היו רחבים והלילה עתיק ורוגע -
לא שונה במאום מלילות עלילה ועופרת.
הנה לילה בלי אש ועשן, ושקט. האמנם? כה מזרח.

והעם שאסף את חילו וערך שורותיו אל
הקרב - לא ישכח לך חסד ראשון וישא את
שמך כמזכרת.

שיבה

יוסף שריג

לא צמאי מלחמה
אל הקרב הלכנו
אֶהְבְּנו תמיד את הבית,
השמש, שֶׁדָּה הנפתח בנשמה
ושכנו עתה אליכם
פשוטים כתמיד
ורוח אין בנו.

רס"ן יוסף שריג, חבר קיבוץ בית השיטה, משורר ומלחין,
נפל במלחמת יום הכיפורים

במרחק שתי תקוות

יהודה עמיחי

במרחק שתי תקוות מן הקרב, חזיתי שלום.
ראשי העיף מכרח ללכת, רגלי חולמות חלום.
האיש השרוף אמר: אני הסנה שבער ואכל, גשה הלום,
מתר לה, השאר ועליך על רגליך. זה המקום.

אמצע התמוז

נעמי שמר

עצוב למות באמצע התמוז
דגלי הקיץ נשאים אל על.
בראש התרן תור הומה ולא יחדל
כי על קיצוף ועל קצירך הידד נפל.
עצוב למות באמצע התמוז
דוקא כשהאפרסקים בשפע
וכל הפרי דוקא צוחק בסל
ועל קיצוף ועל קצירך הידד נפל.
ועל הכל.

אזכרה לחללי מערכות ישראל

ש"י אל מלא רחמים שוכן
במרומים, המצא מנוחה נכונה
על כנפי השכינה, במעלות
קדושים וטהורים, כזהר הרקיע
מזהירים, לנשמות הקדושים
שנלחמו במערכות ישראל,
במחתרת, בשרותי הבטחון
ובצבא ההגנה לישראל, אשר
נפלו בשעת מלוי תפקידם
בהגנם על חיי עם ישראל בארצו
ומחוץ-לה, ולנשמות הקדושים
שנפלו קרבן בפעלות טרור.

בעבור שאנו מתפללים לעלוי
נשמותיהם, לכן בעל הרחמים
יסתירם בסתר כנפיו לעולמים
ויצור בצרור החיים את
נשמותיהם. יהוה הוא נחלתם,
בגן עדן תהא מנוחתם, וינוחו
בשלום על משכבם, ונאמר אמן.

תפילה לשלום

אדון השלום
מלך שהשלום שלו
עושה שלום ובורא הכל:
יהי רצון מלפניך
שתבטל מלחמות ושפיכות דמים מן
העולם
ותמשיך שלום גדול ונפלא בעולם
ולא ישא גוי אל גוי קרב
ולא ילמדו עוד מלחמה,
עזרנו והושיענו כלנו
שנזכה תמיד לאחוז במדת השלום,
ויהיה שלום גדול באמת
בין כל אדם לחברו, ובין איש לאשתו
ולא יהיה שום מחלוקת אפלו בלב
בין כל בני אדם.
ויהיה כל אדם אוהב שלום ורודף שלום
תמיד באמת ובלב שלום,
ולא נחזיק במחלוקת כלל לעולם
ואפלו נגד החולקים עלינו
ולא נביש שום אדם בעולם
מקטן ועד גדול.
ונזכה לקיים באמת מצות "ואהבת לרעך
כמוך"
בכל לב וגוף ונפש וקמון
ויקיים בנו מקרא שכתוב:
"ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחריד
והשבתי חיה רעה מן הארץ
וחרב לא תעבר בארצכם".
ה' שלום, ברכנו בשלום!

ע"פ ר' נחמן מברסלב

מלך בשר ודם שיוצא למלחמה על אויביו מוציא חילותיו כדי להרוג וליהרג. ספק אוהב את חילותיו ספק אינו אוהב את חילותיו, ספק הם חשובים בעיניו ספק אינם חשובים בעיניו. ואפילו חשובים בעיניו ומתלווה לו להורגו. פגע בו חץ או סיף או חרב או שאר מיני כלי משחית ונהרג, מעמידין אחר במקומו, ואין המלך מרגיש בחסרונו. שאומות העולם מרובים וגייסות שלהם מרובים. נהרג אחד מהם, יש לו למלך הרבה כנגדו.

אבל מלכנו מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך מלך חפץ בחיים אוהב שלום ורודף שלום ואוהב את ישראל עמו ובחר בנו מכל העמים, לא מפני שאנו מרובים חשק ה' בנו, כי אנו המעט מכל העמים. ומתוך אהבתו שאוהב אותנו ואנו מעטים, כל אחד ואחד מעמנו חשוב לפניו כלגיון שלם, לפי שאין לו הרבה להעמיד במקומו. נפקד חס ושלום אחד מישראל, בא פחת בלגיונותיו של המלך ובאה תשות כוח כביכול במלכותו יתברך, שהרי מלכותו חסרה לגיון אחד מלגיונותיו ונתמעטה חס ושלום גדולתו יתברך.

לפיכך מתפללים אנו ואומרים אחרי כל מת מישראל יתגדל ויתקדש שמה רבא. יגדל כוח השם ולא יביא תשות כוח לפניו יתברך, ויתקדש בעולמות שברא כרצונו, ולא נפחד על עצמנו, אלא מהדר גאון קדושתו יתעלה. וימליך מלכותיה, שתתגלה ותראה מלכותו בשלימות ולא יתמעט ממנה חס ושלום. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל במהרה ובזמן קרוב, שאם מלכותו גלויה בעולם שלום בעולם וברכה בעולם ושירה בעולם ותושבחות הרבה בעולם ונחמה גדולה בעולם וישראל קדושים אהובים בעולם וגדולתו גדלה והולכת ומתרבה ואינה מתמעטת לעולם. אם כך אנו מתפללים ואומרים אחר כל אדם שמת, קל וחומר על אחינו ואחיותינו הנאהבים והנעימים בני ציון היקרים הרוגי ארץ ישראל שנספך דמם על כבוד שמו יתברך ועל עמו ועל ארצו ועל נחלתו. ולא זו בלבד, אלא כל הדר בארץ ישראל הוא מלגיונו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, שהפקידו המלך שומר בפלטרין שלו. נהרג אחד מלגיון שלו, אין לו כביכול להעמיד אחרים במקומו. לפיכך אחינו כל בית ישראל, כל המתאבלים באבל הזה, נכוון את לבנו לאבינו שבשמים מלך ישראל וגואלו ונתפלל עלינו ועליו כביכול.

ש"י עגנון, פתיחה לקדיש

לְכָל אִישׁ יֵשׁ שֵׁם

יש המזכירים כאן שמות של חללים על ידי כל משתתפי הטקס.

קמים ואומרים יחד:

**יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא,
בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעֲוִיתָהּ,
וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ
בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי
דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
בְּעֵגְלָא וּבְזֶמַן קָרִיב,
וְאִמְרוּ אָמֵן.
**יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם
וּלְעָלְמֵי עֵלְמַיָּא.
יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר
וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא
וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל
שְׁמֵהּ דְקֻדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא.
לְעֵלְא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירָתָא,
תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא
דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן.
יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא
וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.
עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִדְוָמִי
הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל/וְעַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל/
וְאִמְרוּ אָמֵן.****

יושבים

יתגדל ויתקדש שמו הגדול
בעולם שברא כרצונו
וימליך מלכותו
בחייכם וביומיכם ובחיי
כל בית ישראל
במהרה ובזמן קרוב,
ואמרו: אמן.
יהי שמו הגדול מבורך
לעולם ולעולמי עולמים.
יתברך וישתבח ויתפאר
ויתרום ויתנשא
ויתהדר ויתעלה ויתהלל
שמו של הקדוש ברוך-הוא.
למעלה מכל הברכות והשירות,
התשבחות והנחמות,
שנאמרות בעולם. ואמרו: אמן.
יהי שלום רב מן השמים,
וחיים טובים עלינו
ועל כל ישראל, ואמרו: אמן.
עושה שלום במרומיו,
הוא יעשה שלום עלינו ועל כל
ישראל/ועל כל יושבי תבל/
ואמרו: אמן.

וְכָל-אֶחָד וְאֶחָד עִם נֵר הָאֱלֹהִים שֶׁבִלְבָבו
יֵצֵא בְּזֶמַן בֵּין-הַשְּׁמָשׁוֹת לְבִקֵּשׁ כּוֹכָבו.
וְהַשְּׁעָה שְׁעַת תְּהִי וְנִבְהוּ, שְׁעַת עֶרְבּוֹב הַתְּחוּמִּים
שֶׁל אַחֲרִית וְרֵאשִׁית, שֶׁל סְתִירָה וּבְנִיָּן, שֶׁל זְקֻנָּה וְעִלּוּמִים.
חיים נחמן ביאליק

איזהו בין השמשות? אָמַר רַבִּי תַנְחוּמָא: [דומה] לְטַפָּה שֶׁל דָּם שֶׁהִיא
נְתוּנָה עַל גְּבִי חֲדוּ שֶׁל סִיף. נְחָלְקָה הַטַּפָּה לְכָאן וּלְכָאן - זֶהוּ בֵּין
הַשְּׁמָשׁוֹת... רַבִּי יוֹסִי אֹמֵר: בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת - כְּהֶרֶף עֵינַי, וְלֹא יָכֹלוּ לַעֲמֹד
עֲלֵיו חֲכָמִים.

ירושלמי, מסכת ברכות דף ג' ה"א

מעבור

עברי בעמק הבקא... ילכו מחיל אל חיל

תהילים פ"ד 7-8

בליל חושך ואפלה נותר יעקב אבינו מעברו האחר של נחל יבוק, וכולו מלא חששות מן היום הקרב ובא, מן המפגש עם אחיו-שונאו עשו. ובאותו הרגע, על שפת נחל יבוק, מתפלל האיש שאבותיו באו מעבר הנהר אל אלהיו: **"כי במקלי עברתי את-הירדן הזה ועמה הייתי לשני מחנות"**. את כל משפחתו ורכושו הוא מעביר אל הצד השני, והוא נותר לבדו. ובאותו הלילה הוא נאבק באיש אחר, אולי בעצמו-הוא, עד עלות השחר.

בין השמש ששקעה לפני הלילה של המאבק, של המעבר, אל השמש שבקעה בעלות השחר הראשון של ארץ-ישראל, ניצבים שני המחנות שהיו לאחד: ברגע המעבר המכריע והסמלי של חציית הנהר המפריד בין "יעקב" הישן לבין תחילת הדרך החדשה של "ישראל", עומדים שני המחנות, כמו היום הזה: מצד אחד מחנה האֶבֶל והשכול, ומצד שני מחנה השמחה והעצמאות. ושני המחנות - כמו יעקב ומשפחתו - **"אנשים אחים אֶנְחוּ"** (בראשית י"ג 8).

בין שתי נקודות הוודאות - יגון ושמחה - משתרע תחום המעבר: בעת הפרידה מן החוויה הקודמת, ובטרם נגיע אל חוויה הפוכה של תחושת השמחה, שכל-כולה צבע, בְּהֶק, מוזיקה והתפרצות רגש שמחה. ותחום המעבר מלא בחוסר-ודאות, ורגשות של מבוכה ובלבול.

ובתוך התחום האפור הזה מתערבבים להם המר והמתוק, השמחה והעצב, הדבש וגם העוקץ. על הפער שבין ה"אין" לבין ה"יש", אנחנו מבקשים למתוח גשר. גשר של השתתפות ושותפות, של קהילה ושל יחד, גשר יציב ואמיץ שיסודותיו נטועים בצער ובשמחה, באבדן ובהישג.

בכניית הקטן מספימ להרבה פאבים
 כמו קטר המושך קרונות רבים
 מתי נשוב הביתה? חכי, עוד מעט
 כי דרך שתי נקודות עובר רק קו ישר אחד.
 חיינו שבכתב היו לחיינו שבעל-פה
 חיינו שבעולם הבא לחיינו שבזה
 חיינו הממירים וחיינו העוברים לאט
 דרך שתי נקודות עובר רק קו ישר אחד.

יהודה עמיחי

כולנו רגילים לטקסי זיכרון ולטקסי עצמאות, אבל אנו ממעטים להתייחס אל הרגע הקשה, המתמשך, ההכרחי והמורכב של המעבר. אנחנו רוצים לעבור מן האבל הפרטי והלאומי אל השמחה והחגיגות לא בחתף ובחטף, ולא כהרף-עין. כולנו צריכים את ההדרגתיות, את האפשרות לעבד את הרגע, לעכל את המעבר ולהתכוון לקצב אחר, של שמחה, של יחד, אבל להמשיך לחבק את המשפחות השכולות, לכולל אותן אתנו בשמחה הגדולה שדמעה שקופה של עצב תלויה לה תמיד בזווית העין.

אפשר לקרוא או לשיר מתוך הקטעים הבאים:

אין דבר שלם יותר מלב שבור (ע"פ ר' מנחם מנדל מקוצק)

רון בניה

אין דבר שלם יותר מלב שבור	ואיש אל המנוחה
ואת הלב השבור של כלנו,	ואשה אל הנחלה
רסיס אחר רסיס,	גיעו ויבואו באהבה כבתחלה.
שבר אחר שבר,	ותן לנו הכח
נחבר איש אל רעהו.	לזכר ולשכח
ואשה אל אחותה תאמר:	לבכות ולהשלים
והיה ביום ההוא,	ולב שבור להחלים.
לא עוד לב שבור	
ולא עוד דמעות,	
ונסו יגון ואנחה.	

"אין שמחה שאינה בוקעת מצער"

[מדי שנה בשנה מתעוררת] בעיית המעבר הרגשי מאווירת האבל של יום-הזיכרון לחללי-המלחמות, אל אווירת השמחה של יום-העצמאות. שני הימים סמוכים זה לזה, והמעבר הוא קיצוני. בו-בערב מסתיימים טקסי הזיכרון והאבל ומתחילים טקסי החג. רבים מאוד, וביחוד קרובי החללים, מרגישים שהמעבר הזה מהיר מדי. הצער הוא מוחשי מכדי להתנער ממנו בבת-אחת ולצאת אל הרחובות הצוהלים. זוהי טענה פשוטה ומובנת. כנגדה עומדת הטענה שהקשר בין יום-הזיכרון ליום-העצמאות הוא משמעותי ואורגני. חייבים אנו לזכור דווקא ביום שמחתנו על העצמאות המדינית את אלה שנתנו נפשם על ההישג הזה וגוננו עליו, משמע שבין האבל לבין השמחה צריך להיות קשר. מדוע נראה איפוא, שיש ביניהם ניגוד? כלום באמת מובנת מאליה ההנחה שאבל ושמחה הם רגשות הדוחים זה את זה כדבר והיפוכו ואינם יכולים לא לגעת זה בזה ולא להתקיים יחדיו?

בשמחת המצוה הרגילה, בשבתות ובחגי ישראל, ביחוד ברגלים, משולבת תפילת "יזכור" שכל יחיד ויחיד מתייחד בה עם זכר יקריו שנפטרו, והציבור מתייחד בה עם זכרון של קהילות קודש שנספו על קידוש השם. בימינו מעלים במיוחד את זכר השואה וקרבתותיה. בבית-הכנסת משתררת ברגעים הללו אוירה של אבלות כבדה ונשמעת התייפחות. והדברים אמורים לא במעבר מיום וטקסו אל יום שני וטקסו, אלא בתוך המארג הרצוף של טקסי יום-החג ותפילותיו. אף-על-פי-כן לא מורגשת הרגשת אונס במעבר הזה משמחה לאבל ומאבל לשמחה. להיפך, האבל נדרש לשלמות השמחה, כי יש קשר רגשי והכרתי עמוק בין יגון לשמחה ובין אבל ליום טוב...

הסבל והצער הבלתי-נמנעים בדרך להישג אנושי גדול הם מימד פנימי של השמחה. הוי אומר: הצער והשמחה כרגשות המאשרים את הקיום האנושי במאבקיו ובחירתו אל יעודו, קשורים הם זה לזה כשני כלים שלובים שאנרגית חיים אחת זורמת דרכם. אין שמחה שאינה בוקעת מצער, בחינת התגברות ונצחון; ואין צער שהשמחה המקווה איננה מודדת את מעמקה.

אליעזר שביד, ספר מחזור הזמנים, עמ' 232

עוד יש מפרש לכן באפק

מול ענן שחר כבד

כל שבבקש - לוי יהי.

ואם בחלונות הערב

אור נרות-החג רועד

כל שבבקש - לוי יהי.

לוי יהי - לוי יהי -

אנא, לוי יהי

כל שבבקש - לוי יהי.

נעמי שמר

אהבת הארץ

יהודה עמיחי

והארץ מחלקת למחוזות הזכרון וגלילי התקנה,

ותושביהם מתערבבים אלה עם אלה,

כמו חוזרים מחתנה עם חוזרים מלויית המת.

והארץ לא מחלקת לשטחי מלחמה ולשטחי שלום.

ומי שחופר גמה נגד פגזים

ישוב וישכב בה עם נערתו,

אם יחיה לשלום.

והארץ יפה.

אפלו אויבים מסביב מקשטים אותה

בנשק מבריק בשמש

כמחרזת על צנאר.

והארץ ארץ חבילה:

והיא קשורה היטב והכל בה, והיא קשורה חזק

והחוטים לפעמים מכאיבים.

והארץ קטנה מאד,

ואני יכול להכיל אותה בתוכי,

סחף הקרקע סוחף גם את מנוחתי

ומפלס הכנרת תמיד בתודעתי.

ולכן אני יכול לחוש אותה כלה

בעצימת עין: גם-עמק-הר.

ולכן אני יכול לזכר את כל אשר קרה בה

בבת אחת, כאיש שזוכר

את כל חייו ברגע מותו.

קימה וקוממיות

מנהג ברבות מעדות ישראל שהמנחמים מקימים במו-ידיהם את האבלים היושבים "שבעה" ביום השביעי. הקמת האבלים מהשבעה נעשית על ידי קריאה של המנחמים לאבלים: "קומו מאבלכם" או בציטוט פסוקי נחמה. כך אנו נוהגים גם ברגע זה, באופן סמלי, מן האבל והיגון על הנופלים, לקראת שמחת חג העצמאות.

משתתפי הטקס מקימים זה את זה כדי לסמל את המעבר משלב האבל, תוך כדי שהם מזכירים שם של חלל. אנו קמים אל ההכרה בנס הקמתה של מדינת ישראל.

פונים אל היושב/ת לצדכם, ומסייעים להם לקום תוך אמירת אחד מן הפסוקים להלן.

טובים השנים מן האחד... כי אם יפלו -

האחד יקים את חברו

קהלת ד'

קומי אורי כי בא אורך... לא ישמע עוד חמס בארצך שד

ושבר בגבולך... לא יבוא עוד שמשך וירחך לא יאסף כי

יהוה יהיה לך לאור עולם ושלמו ימי אבלך.

ישעיה ס'

ויאמרו: נקום ובנינו! ויחזקו ידיהם לטובה.

נחמיה ב'

המנחה קורא/ת:

קומו ונעלה ציון... מזרה ישראל יקבצנו ושמרו כרעה עדרו... ובאו ורננו במרום-ציון ונהרו אל-טוב יהוה... והיתה נפשם כגן נוה ולא-יוסיפו לדאבה עוד. אז תשמח בתולה במחול ובחרים וזקנים יחדו והפכתי אבלם לששון ונחמתים ושמתים מיגונם.

ירמיה ל"א

נחמה

רחל שפירא // לחן: נורית הירש

זֶה בָּזוּ נְבִיט	וְלִכְאוּרָה עֶסְקוּנוּ בְּשִׁלְנוּ
וְנִתְמָה שְׁנִית	רַק בְּשִׁלְנוּ
אִם רְאִינוּ נְכוּנָה.	בְּלִי לְבַקֵּשׁ גְּדוּלוֹת וְנִצְרוֹת.
לְפַעֲמִים אֲנִי	שְׁלֹחַ מוֹפְרָת
לְפַעֲמִים אֲתָה	וּכְבֹר אֲחֶרֶת
כֹּה זְקוּקִים לְנַחֲמָה.	וְאִין טַעַם לְכִסוֹת
מִי שְׁחֹה אֶת בְּעֶרְת הַקִּיָּא.	כִּי בַפֶּתַח נִכְנָסוֹת
לְבוּ לְבֵית	הַתְּמֹרוֹת.
וּפְנֵי הַנּוֹף רְאִי לְחֶרְדוֹתַי.	מִי שֶׁצִּמָּא לְכֹל מַחֲוָה שֶׁל חֶסֶד,
אֶת מִי יִשְׁבִּיעַ	אֲזַנּוֹ תוֹפֶסֶת
אֶת מִי יִרְגִיעַ	אִיךָ הַקְּרִיאוֹת חוֹצוֹת אֶת הַרְחוֹב.
וְעַל מָה יִתְפַּלֵּל עַד סָתוּ?	שׁוֹאֵל עֵדִין
	שׁוֹאֵל מֵאִין
	כֵּן, מֵאִין כַּחוֹת לְשֵׁאב?

המנחה: **וְיֵהִי-עֶרֶב וְיֵהִי-בֹקֵר, יוֹם אֶחָד:**

ובערב שבין היום האחד של אבל, יגון, זיכרון וגעגוע, אל היום של הודיה ושמחה, אנו זוכרים את דברי הנביא יחזקאל:

וְאָעֲבַר עֲלֶיךָ וְאָרַאךָ מִתְבוֹסֶסֶת בְּדַמֶּיךָ;

וְאָמַר לְךָ בְּדַמֶּיךָ חַיִּי, וְאָמַר לְךָ בְּדַמֶּיךָ חַיִּי.

יחזקאל ט"ז 6

ובשעה זו כשהאור והחושך מתערבבים להם, ובא סיומו של יום אחד בתחילתו של יום אחר, יתקיים בנו הכתוב:

"נִהַפֵּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה, וּמֵאֲבֵל לְיוֹם טוֹב."

אסתר ט' 22

עצמאות

יושבים

האומנם ניתן לרפא את לבם השבור של אנשים שכולים, אמהות המבכות את בניהן שנפלו, או אבות המנסים בכל כוחם הדל, הכלה-והולך, להעמיד פנים אמיצים של "הכל בסדר"? ואולי רק "המחבש לעצבותם" יכול לשים תחבושת, או רטייה זמנית, על הפצע המדמם, זה שהזמן לא יוכל לו? ואותו פתגם ידוע, "אין דבר שלם יותר מלב שבור", טוב הוא אולי בתור דברי עידוד או ניסיון לנחמה. אבל כל מי שאיבד אהוב, ילד, מכר או קרוב יודע, שאין דבר שבור יותר מלב שבור.

קוראים יחד בקול:

**הָלֵלוּ יְהוָה כִּי טוֹב,
זְמֶרְהוּ אֱלֹהֵינוּ כִּי נְעִים נְאוֹה תְהִלָּה.
בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם יְהוָה, נְדַחֵי יִשְׂרָאֵל יִכְנָס.
הֲרַפָּא לְשׁוֹבְרֵי לֵב, וּמְחַבֵּשׁ לְעֵצְבוֹתָם.**

תהילים קמ"ז

לשון, חינוך ותרבות; תשמור על המקומות הקדושים של כל הדתות; ותהיה נאמנה לעקרונותיה של מגילת האומות המאוחדות.

אנו קוראים אל העם היהודי בכל התפוצות להתלכד סביב הישוב בעליה ובבנין ולעמוד לימינו במערכה הגדולה על הגשמת שאיפת הדורות לגאולת ישראל.

מתוך מגילת העצמאות

הנפת הדגל לראש התורן (יש המדליקים כאן את משואת העצמאות)

קטעי קריאה

חויית המפגש הראשון עם ארץ ישראל ועם השער אליה הפעימה את העולים מאז ומתמיד. ש"י עגנון, היהודי המאמין שראשית דרכו בארץ היתה בנווה צדק, שכונה של יפו, מתאר את הגעתו של יצחק קומר, גיבור ספרו "תמול שלשום", אל חופי הארץ.

הגיעה ספינתנו ליפו, שהיא שער ארץ-ישראל. מגיע יהודי לארץ-ישראל קופץ ומנשק עפרה, מתוך שמחה של בכייה ומתוך בכייה של שמחה. יצחק לא שמח ולא בכה, אלא פָּרַט שפתיו כמי ששׂוֹחֵק, ולא קפץ מן הספינה, עד שנמצא יושב בספינה קטנה מטולטל בין צוקין וסלעים.

הספינה יורדת ועולה בין גלי מגור, וקצף לבן ועכור וירוק ולבן עולה מהם, ומים מלוחים מטפחים על פניו וידיו ונושכים בעינו... עד שלא ידע יצחק אם ייצא בשלום, תפסו ספן והעלה אותו ליבשה.

עמד לו יצחק על אדמת ארץ-ישראל שְׁנֵת־חֲמֵד לה כל ימיו לראותה. למטה מרגליו סלעיה של ארץ-ישראל ולמעלה מראשו יוקדת שְׁמֵשָׁה של ארץ-ישראל ובתיקה של יפו צפים ועולים מן הים כגדודי רוח, כענני הוד, והים מרתיע ובא לעיר, ולא זה בולע את העיר ולא זו שותה את הים.

ש"י עגנון, תמול שלשום

עצמאות איננה רק ריבונות, חופש הגדרה עצמית ומוסדות ממלכתיים; היא מכילה בתוכה גם את העֶצֶם והעֶצְמָה - כוחה של המדינה ותושביה גם בהיבט הצבאי בקיומו של צבא ההגנה לישראל, והחוזק של אנשיה, כלכלתה, ומוסדות החינוך שלה. אבל במילה "עצמאות" יש גם מן העצמיות, העצמי, האחריות שלי, שלנו, של כולנו, לא רק לעצמאותנו המדינית, אלא גם לשליחות של שוויון, דמוקרטיה וצדק במדינת ישראל.

"האדמה היא מקור החיים והיצירה והתרבות והעצמאות האמתית" (א"ד גורדון, האדם והטבע): מיד עם תחילתה של שיבת ציון השנייה, בשלהי המאה הי"ט, החלו ראשוני העולים לדבוק בעבודת האדמה ובהקמת יישובים על פני כל הארץ. את ההון האנושי של מדינת ישראל הביאו העולים: כמה כוח ויראת-כבוד יש בלבנו למשמע המושגים "עלייה ראשונה", או "אעלה בתמ"ר"! מאז ועד היום, תורמים העולים לארץ בכל תחומי החיים, והם בבחינת עירוי מתמיד של רעיונות חדשים, יוזמות והתפתחות החיוניים למדינת ישראל.

בארץ-ישראל קם העם היהודי, בה עוצבה דמותו הרוחנית, הדתית והמדינית, בה חי חיי קוממיות ממלכתית, בה יצר נכסי תרבות לאומיים וכלל-אנושיים והוריש לעולם כולו את ספר הספרים הנצחי.

מתוך קשר היסטורי ומסורתי זה חתרו היהודים בכל דור לשוב ולהאחז במולדתם העתיקה; ובדורות האחרונים שבו לארצם בהמונים, וחלוצים, מעפילים ומגינים הפריחו נשמות, החיו שפתם העברית, בנו כפרים וערים, והקימו ישוב גדל והולך השליט על משקו ותרבותו, שוחר שלום ומגן על עצמו, מביא ברכת הקידמה לכל תושבי הארץ ונושא נפשו לעצמאות ממלכתית.

מדינת ישראל תהא פתוחה לעליה יהודית ולקינוח גלויות; תשקוד על פיתוח הארץ לטובת כל תושביה; תהא מושתתה על יסודות החירות, הצדק והשלום לאור חזונם של נביאי ישראל; תקיים שיוון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה בלי הבדל דת, גזע ומין; תבטיח חופש דת, מצפון,

דבר היום

סיפור אישי של עולה חדש/מוזתיקי היישוב על "הימים ההם" וכד'

קוראים יחד:

כה אמר יהוה:

**שְׁבִתִי אֶל-צִיּוֹן וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם וְנִקְרָאָה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הָאֱמֶת
וְהִיא-יְהוּדָה וְהָיָה צְבָאוֹת הַר הַקֹּדֶשׁ.**

כה אמר יהוה צבאות

**עַד יֵשְׁבוּ זְקֵנִים וְזִקְנוֹת בְּרַחֲבוֹת יְרוּשָׁלַיִם וְאִישׁ מִשְׁעֲנָתוֹ בִּידוֹ מֵרֵב
יָמִים. וְרַחֲבוֹת הָעִיר יִמְלֵאוּ יְלָדִים וְיִלְדוֹת מִשְׁחָקִים בְּרַחֲבֹתֶיהָ.**

כה אמר יהוה צבאות

**הַנְּנִי מוֹשִׁיעַ אֶת-עַמִּי מֵאֲרֶץ מִזְרַח וּמֵאֲרֶץ מְבֹא הַשָּׁמֶשׁ, וְהִבֵּאתִי אֹתָם
וְשָׁכְנוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם, וְהָיוּ-לִי לְעַם
וְאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים בְּאֵמֶת וּבְצִדְקָה.**

זכריה ח

הקראת שיר או קטע סיפור

"ישראל בשבילי היא...": מפי אחד המשתתפים

שיר עצמאות

שלום על ישראל

דודו ברק // לחן: אפי נצר

הַדְּלִיקוּ אוֹר בְּרַחֲבוֹת וְשִׁיר זְמֵרוֹ בְּעִיר
מְחַר עַל פְּנֵי כָל הַתְּקוּוֹת יַפְצִיעַ יוֹם בְּהִיר
מְשׁוֹבְכִים יִגְבִּיחַ אֶזְרָבּוֹא יוֹנֵי לָבָן
וְשִׁמֵּשׁ נִקְיָה מִפֹּז תִּקְרָא מִתּוֹךְ עֵנָן.

שְׁלוֹם שְׁלוֹם שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל
אִמְרוּ אִמְרוּ שִׁירֵי הַלֵּל שְׁלוֹם שְׁלוֹם עַל
יִשְׂרָאֵל.

כְּשִׁיאִיר יוֹם שֶׁל זָהָב בְּהַר וּבְרִמָּה
חֲדָלוּ לָכֶם מֵאִשׁ וּקְרַב אֲנֹשֵׁי הַמִּלְחָמָה
עַדוֹ זָרִים אֶלְפֵי גֹן וּבֵאוּ בְּשִׁירָה
עִם נְעֻרוֹת הַכֶּרֶךְ כְּלוֹן לְעִיר הַמּוֹאֲרָה.

שְׁלוֹם שְׁלוֹם שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל...

אִם לְמַחֵר שְׁלוֹם יָבֵא עַד תִּמּוֹ הַדּוֹרוֹת
מִן הַרְמָה עַד הַר נָבוֹ הַדְּלִיקוּ מְדוֹרוֹת
אֶזְרָה לְהַר שְׁלוֹם יֵאמֶר וְאוֹר גְּדוֹל יִהְיֶה
וְיוֹם חֲדָשׁ יִזְרַח מְחַר עַל כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל.

שְׁלוֹם שְׁלוֹם שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל...

הלוואי

אהוד מנור // לחן: בעז שרעבי

הַלּוֹאִי הַלּוֹאִי הַלּוֹאִי הַלּוֹאִי הַלּוֹאִי הַלּוֹאִי
וּמַעֲנֵן תִּרְדַּע עֲלֵינוּ קִשְׁתֵּי
שְׁלֵעוֹלָם הִזָּה יֵשׁ תִּקְנָה
וְיוֹם יִצְמַח מִתּוֹךְ סוּפָה גּוֹעֵשֶׁת
וְלֹא תֵאָבֵד לְעַד הַמִּתְנַהֵּה
שֶׁהַמְדָּבָר יִצְמִיחַ עֵשֶׂב דָּשָׁא
וְעוֹד יִשָּׁב בְּצֵל הַתְּאֵנָה
שֶׁלֹּא נִכְאָב וְאִישׁ אַחִיו יֵאָהֵב
וְיִפְתָּחוּ שׁוֹב שְׁעָרֵי גֵן עֵדֵן
וְיִתְמַגְּזוּ מִזְרַח וּמַעֲרֵב, הַלּוֹאִי
הַלּוֹאִי הַלּוֹאִי הַלּוֹאִי הַלּוֹאִי
וְנִחַדֵּשׁ יְמֵינוּ כְּאֵן כְּקֹדֶם
וְלֹא יֵשֶׁא עוֹד גּוֹי אֶל גּוֹי חֶרֶב
וְלֹא נִנְטֵשׁ אֶת דְּרֹךְ הַתְּקוּהָה
וְהֵאָדָם יִהְיֶה רַחוּם עַד עָרֵב
שֵׁשׁ סְכוּי אֶחָד לְאֵהָבָה.

מבנה הטקס

אנו מציעים לעצב את מרחב הטקס בצורה מאופקת ותמציתית. מאחר שקשה לשלב בין תפאורת יום הזיכרון לזו של חג העצמאות, אנו מציעים לעצב את הכניסה עם נרות זיכרון או "פנסים סיניים", לוח זיכרון לחברים שנפלו, וכדומה. את המקום המרכזי של הטקס - לעצב עם קישוטים מתאימים כמו דגלי ישראל, וכן הלאה.

מסביב:

מנגינות שירים מתאימים ליום הזיכרון מתנגנים ברצף במערכת ההגברה.

מבנה מוצע לטקס מופיע בעמ' 5

אנו ממליצים לשלב בטקס ילדים ומבוגרים, עולים חדשים ואזרחים ותיקים. בקהילה שיש בה חברים היודעים לנגן בכלי נגינה - אפשר בהחלט לשלבם בטקס בנגינה או בליווי קטעי קריאה.

בכל מהלך הטקס אפשר לשלב דוברים כמו אזרחים ותיקים, או עולים חדשים, שבדבריהם שופכים אור על הסיפור האישי שלהם, או על המשמעות של מדינת ישראל בעבורם.

יש המדליקים משואות במהלך הטקס (אם ניתן מבחינה בטיחותית לעשות זאת). אפשר להדליק משואה לזיכרון ומשואה לעצמאות. להלן הצעה לנוסח הנאמר על ידי מדליקי המשואות.

אנו מדליקים משואה זו כדי לקשר בין הזיכרון של כולנו, הזיכרון של עם ישראל, של חללי מערכת הביטחון ונפגעי הטרור, שלאורם ולזכרם אנו הולכים.

משואה זו אנו מדליקים לכבוד עתידה של מדינת ישראל: בתקווה שנהיה אור לנו, לכל היושבים בארץ הזאת, ואור לגויים. אור חדש על ציון תאיר, ונזכה כולנו מהרה לאורו!

לאחר הטקס ממשיכים בתפילת ערבית חגיגית.

סדר התפילה לליל העצמאות

בליל העצמאות מתפללים תפילת ערבית חגיגית. אחרי תפילת העמידה נוהג בבתי כנסת רבים לומר הלל שלם.

נוהגים להוסיף את הקטעים הבאים לפני 'ברכו' בתפילת ערבית. יש נוהגים לשר אותם במנגינת 'התקוה'!

הַתְּעוֹרְרִי הַתְּעוֹרְרִי,
כִּי בָּא אֲרֻרָה, קוֹמִי אֲרֻרִי,
עוֹרִי עוֹרִי, שִׁיר דְּבָרִי,
כְּבוֹד יְהוָה עָלֶיךָ נִגְלָה.
לֹא תְבוֹשִׁי וְלֹא תִפְלָמִי,
מִה תִשְׁתַּחֲוֶי וּמִה תִּהְיֶימִי,
כֶּךָ יַחֲסוּ עַנְיֵי עַמִּי,
וְנִבְנְתָה עִיר עַל תִּלְהָה.
יְמִין וּשְׂמֹאל תִּפְרָצִי,
וְאֵת יְהוָה תִּעְרִיצִי.
עַל יַד אִישׁ בֶּן פְּרָצִי -
וְנִשְׁמַחָה וְנִגְלָה.

זֶה הַיּוֹם עֲשֵׂה יְהוָה, נִגְלָה וְנִשְׁמַחָה בּוֹ.

אפשר להקדים קריאת חלק ממגילת העצמאות

בארץ ישראל קם העם היהודי, בה עוצבה דמותו הרוחנית, הדתית והמדינית, בה חי חיי קוממיות ממלכתית, בה יצר נכסי תרבות לאומיים וכלל-אנושיים, והוריש לעולם כולו את ספר הספרים הנצחי. לאחר שהוגלה העם מארצו בכוח הזרוע, שמר לה אמונים בכל ארצות פזוריו, ולא חדל מתפילה ומתקווה לשוב לארצו ולחדש בתוכה את חרותו המדינית. זוהי זכותו הטבעית של העם היהודי להיות ככל עם ועם עומד ברשות עצמו במדינתו הריבונית.

לפיכך נתכנסנו אנו, חברי מועצת העם, נציגי היישוב העברי והתנועה הציונית, ביום סיום המנדט הבריטי על ארץ ישראל, ובתוקף זכותנו הטבעית וההיסטורית, ועל יסוד החלטת עצרת האומות המאוחדות, אנו מכריזים בזאת על הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל, היא מדינת ישראל. מתוך בטחון בצור ישראל הננו חותמים בחתימת ידינו לעדות על הכרזה זו, במושב מועצת המדינה הזמנית, על אדמת המולדת, בעיר תל-אביב, היום הזה, ערב שבת, ה' אייר תש"ח, 14 במאי 1948.

תפילת ערבית

והוא רחום וְכַפֵּר עוֹן וְלֹא יִשְׁחִית, וְהִרְבֵּה לְהַשִּׁיב אִפּוֹ וְלֹא יַעִיר כָּל חַמְתּוֹ.
יהוה הוֹשִׁיעָה, הַמְלִיךְ יַעֲנֵנוּ בַיּוֹם קִרְאָנוּ.

ש"ץ **בְּרָכוּ אֶת יְהוָה הַמְבָרֵךְ.**

הקהל עונה **בְּרוּךְ יְהוָה הַמְבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד.**

הש"ץ חזר **בְּרוּךְ יְהוָה הַמְבָרֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד.**

ברוך אתה יהוה, אלהינו מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בְּדַבְּרוֹ **מעריב ערבים**, בְּחֻכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים, וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עֵתִים, וּמַחְלִיף אֶת הַיּוֹמִים, וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּרַקִּיעַ כְּרִצּוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וְלַיְלָה, גּוֹלֵל אֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אֹר, וּמַעֲבִיר יוֹם וּמַבִּיא לַיְלָה, וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה, יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ. אֵל חַי וְקַיִם תָּמִיד יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמְעַרֵּב עֲרָבִים.

ברכת "מעריב ערבים", הברכה הראשונה לפני קריאת-שמע

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת: תורה ומצוות, חקים ומשפטים אותנו למדת. על כן, יהוה אלהינו, בְּשִׁכְבְּנוּ וּבְקוּמָנוּ נְשִׁיחַ בְּחֻקֶיךָ, וְנִשְׁמַח בְּדַבְּרֵי תוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הִם חַיִּינוּ וְאֵרֶךְ יַמֵּינוּ, וּבְהֵם נִהְגָה יוֹם וְלַיְלָה. וְאַהֲבָתְךָ אֵל תְּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

ברכת "אהבה", הברכה השנייה לפני קריאת-שמע

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד

בלחש בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

ואהבת את יהוה אלהיך בכל-לבבך ובכל-נפשך ובכל-מאדך: והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על-לבבך: ושננתם לבניך ודברתם בס בשבתך

דברים 1

בְּבִיתְךָ וּבְלִכְתֶּךָ בְּדַרְךָ וּבְשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמָךְ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל-יָדְךָ וְהָיוּ לְטַטְפֹּת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל-מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

והיה אם-שמע תִּשְׁמְעוּ אֱלֹהֵי-מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדּוֹ בְּכָל-לִבְבְּכֶם וּבְכָל-נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטֶּר-אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמְלֻקוֹשׁ וְאִסְפַּת דְּגָנְךָ וְתִירְשֶׁךָ וְיִצְהַרְךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדֶךָ לְבִהְמֹתֶךָ וְאִכְלֹת וּשְׂבַעְתָּ: הִשְׁמְרוּ לָכֶם פֶּן-יִפְתָּה לְבַבְכֶם וְסָרְתֶם וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְהָרָה אִף-יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת-הַשָּׁמַיִם וְלֹא-יִהְיֶה מָטָר וְהִאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת-יְבוּלָהּ וְאַבְרָתָם מִהָרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם: וּשְׁמַתֶּם אֶת-דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַל-לְבַבְכֶם וְעַל-נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל-יָדְכֶם וְהָיוּ לְטַטְפֹּת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמְדַתֶּם אֹתָם אֶת-בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתֶּךָ בְּדַרְךָ וּבְשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמָךְ: וּכְתַבְתָּם עַל-מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם לֵאמֹר: הִנֵּה יָמֵי בְנֵיכֶם עַל-הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי-מִשְׁחָה לְאָמֵר: דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל-כַּנְּפֵי בְגָדֵיהֶם לְדַרְתָּם וְנָתַנּוּ עַל-צִיצִית הַכֶּנֶף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת-כָּל-מִצְוֹת יְהוָה וְעָשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר-אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וְעָשִׂיתֶם אֶת-כָּל-מִצְוֹתַי וְהָיִיתֶם קְדוֹשִׁים לְאֱלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהָיוֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

לפסוק זה יש לצרף את המלה אָמַת

כשהש"ץ מתפלל בקול רם הוא מסיים יהוה אלהיכם אָמַת

ברכת "גאולה",
הברכה הראשונה
של אחר קריאת שמע

יש שאינם
אומרים
את המילים
באמור

[אמת] וְאִמּוֹנָה כָּל זֹאת, וְקִים עֲלֵינוּ כִּי הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאִין זוּלָתוֹ, וְנֶאֱמַרנוּ יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ, הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים,
מִלְּפָנֵינוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל הָעַרִיצִים, הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ
מִצְרַיִם, וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל אוֹיְבֵינוּ נִפְשָׁנוּ, הָעֵשֶׂה גְדוֹלוֹת
עַד אֵין חֶקֶר, וְנִפְלְאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר. הַשֵּׁם נִפְשָׁנוּ בְּחַיִּים,
וְלֹא נִתֵּן לְמוֹט רְגְלָנוּ. הַמְדַרְכֵּנוּ עַל בְּמוֹת אוֹיְבֵינוּ, וְיָרֵם
קַרְנֵנוּ עַל כָּל שׁוֹנְאֵינוּ. הָעֵשֶׂה לָנוּ נְסִים וְנִקְמָה בְּפָרְעָה,
אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאֶדְמַת בְּנֵי חָם. הַמְכָה בְּעִבְרָתוֹ כָּל
בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם, וְיִצְאָ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוֹת
עוֹלָם. הַמַּעֲבִיר בְּנֵינוּ בֵּין גּוֹרֵי יַם סוּף, אֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת
שׁוֹנְאֵיהֶם בְּתַהוֹמוֹת טַבַּע. וְרָאוּ בְּנֵינוּ גְבוּרָתוֹ, שִׁבְחוּ וְהוֹדוּ
לְשִׁמּוֹ, וּמִלְכוּתוֹ בְּרִצּוֹן קָבְלוּ עֲלֵיהֶם; מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ
עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְאָמְרוּ כָּלֵם:

מִי כַמְכָה בְּאֵלֶם, יְהוָה, מִי כַמְכָה נֶאֱדָר בְּקִדְשׁ,
נֹרָא תַהֲלֵת, עֵשֶׂה פְּלֵא.

מִלְכוּתְךָ רָאוּ בְּנֵיךָ, בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מִשָּׁה, זֶה אֵלֵינוּ עָנוּ וְאָמְרוּ:
יְהוָה יְמַלֵּךְ לְעוֹלָם וָעֶד.
וְנֶאֱמַר: כִּי פָדָה יְהוָה אֶת יַעֲקֹב, וַיְגָאֵל מִיַּד חֶזֶק מִמֶּנּוּ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, גָּאֵל יִשְׂרָאֵל.

הַשְּׂכִיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְשִׁלּוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מִלְּפָנֵינוּ לְחַיִּים,
וּפְרֵשׁ עֲלֵינוּ סִכַּת שְׁלוֹמְךָ, וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ,
וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, וְהַגֵּן בְּעַדֵּנוּ, וְהַסֵּר מֵעֲלֵינוּ אוֹיֵב,
דָּבָר, וְחָרֵב, וְרַעֲב, וְיָגוֹן, וְהַסֵּר שְׂטֵנָה מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ,
וּבְצֵל כְּנֶפֶד תַּסְתִּירֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמְרָנוּ וּמַצִּילָנוּ אַתָּה, כִּי אֵל
מְלַךְ חַנוּן וְרַחוּם אַתָּה. וְשִׁמְרֵנוּ צִאתָנוּ וּבוֹאָנוּ לְחַיִּים וּלְשִׁלּוֹם
מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹמֵר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְעַד.

ברכת "השכיבונו",
הברכה השנייה
אחרי קריאת שמע

הש"ץ אומר חצי קדיש

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵךָ רַבָּא הַקָּהֵל עוֹנָה אָמֵן
בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ, וְיִמְלִיךְ מְלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן
וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעֵגְלָא וּבְזֶמַן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.
קָהֵל אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵךָ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.
יְהֵא שְׁמֵךָ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.
יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל
שְׁמֵךָ דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, [בְּרִיךְ הוּא]
לְעֵלְא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא
דְּאֲמִירָן בְּעֵלְמָא, וְאָמְרוּ אָמֵן. [אָמֵן]

תפילת עמידה

פוסעים שלוש פסיעות קטנות אחורה ("עקב בצד אגודל"), חוזרים שלוש פסיעות
קטנות קדימה, מצמידים את הרגליים זו לזו, ומתפללים בכוונה גדולה ככל האפשר
את תפילת העמידה.

אֲדִנִּי שְׁפָתַי תִּפְתַּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

[כורעים ב"ברוך", קדים ב"אתה" ומזדקפים בשם ה']

אבות ואמהות

א. אבות

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ	בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה,
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וְאֲמוֹתֵינוּ,	וְאֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק,	אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק,
וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל	וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל
הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן,	הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן,
גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים,	גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים,
וְקוֹנֵה הַכֹּל,	וְקוֹנֵה הַכֹּל,
וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת,	וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת,
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵינוּ בְּנֵיהֶם	וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵינוּ בְּנֵיהֶם
לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.	לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

[כורעים ב"ברוך", קדים ב"אתה" ומזדקפים בשם ה']

מְלַךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְגֵן אַבְרָהָם / וְיִשְׂרָאֵל.

אתה גבור לעולם אדוני, מחיה מתים אתה, רב להושיע. מוריד הטל, מכלכל חיים בחסד, מחיה מתים ברחמים רבים, סומך נופלים, ורופא חולים, ומתיר אסורים, ומקים אמונתו לישגי עפר. מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך - מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה. ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה יהוה, מחיה המתים.

ב. גבורות

יש שאינם
אומרים
את המלים
באמור

אתה קדוש ושמוך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה. ברוך אתה יהוה, האל הקדוש.

ג. קדושת השם

אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה. חננו מאתך דעה, בינה והשכל. ברוך אתה יהוה, חונן הדעת.

ד. דעת

השיבנו, אבינו, לתורתך, וקרננו, מלפנו, לעבודתך, והחזירנו בתשובה שלמה לפניך. ברוך אתה יהוה, הרוצה בתשובה.

ה. תשובה

סלח לנו, אבינו, כי חטאנו, מחל לנו, מלפנו, כי פשענו, כי מחל וסולח אתה. ברוך אתה יהוה, חנון ומרבה לסלח.

ו. סליחה

ראה בעינינו, וריבה ריבנו, ו**גאלנו מהרה** למען שמך, כי גואל חזק אתה. ברוך אתה יהוה, גואל ישראל.

ז. גאולה

רפאנו יהוה ונרפא, הושיענו ונגשעה, כי תהלתנו אתה, והעלה רפואה שלמה לכל מכותינו.

ח. רפואה

כאן אפשר להוסיף בקשה פרטית להחלמת חולים

יהי רצון מלפניך, יהוה אלהינו ואלהי אבותינו / ואמותינו, שתשלח מהרה רפואה שלמה מן השמים, רפואת הנפש ורפואת הגוף, לחולה / לחולה ... בתוך שאר חולי ישראל.

כי אל מלך רופא נאמן ורחמן אתה. ברוך אתה יהוה, רופא חולי עמו ישראל.

ברך עלינו, יהוה אלהינו, את השנה הזאת ואת כל מיני תבואתה לטובה, ותן ברכה על פני האדמה, ושבענו מטובה, אפשר להוסיף בקשה פרטית לפרנסה יהי רצון מלפניך, יהוה אלהינו ואלהי אבותינו / ואמותינו, שתתן לכל אחד ואחד כדי פרנסתו ולכל גוייה וגוייה די מחסורה. וברך שנתנו פשנים הטובות. ברוך אתה יהוה, מברך השנים.

תקע בשופר גדול לחרותנו, ושא נס לקבץ גליותנו, וקבצנו יחד מארבע כנפות הארץ לארצנו. ברוך אתה יהוה, מקבץ נדחי עמו ישראל.

י. קיבוץ גלויות

השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחלה, והסר ממנו יגון ואנחה, ומלך עלינו אתה יהוה לבדך, בחסד וברחמים, בצדק ובמשפט. ברוך אתה יהוה, מלך אוהב צדקה ומשפט.

יא. משפט

ולמלשינים [למינים] אל תהי תקוה, וכל הרשעה כרגע תאבד, וכל אויבך מהרה יפרתו, והידיים מהרה תעקר ותשבר ותמגר ותכניע במהרה בימינו. ברוך אתה יהוה, שבר איבים ומכניע זדים.

יב. ברכת המינים

על הצדיקים ועל החסידים ועל עמך בית ישראל, ועל פליטת סופריהם, ועל גרי הצדק, ועלינו, יהמו רחמיה, יהוה אלהינו, ותן שכר טוב לכל הבוטחים בשמך באמת, ושים חלקנו עמם, ולעולם לא נבוש פי בך בטחנו. ברוך אתה יהוה, משען ומבטח לצדיקים.

יג. צדיקים

ולירושלים עירך ברחמים תשוב, ותשפן בתוכה כאשר דברת, ובנה אותה בקרוב בימינו בנין עולם, וכסא דוד מהרה לתוכה תכין. ברוך אתה יהוה, בונה ירושלים.

יד. ירושלים

את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח, וקרנו תרום
 בישועתך, כי לישועתך קוינו כל היום. ברוך אתה
 יהוה, מצמיח קרן ישועה.

טו. ישועה

שמע קולנו, יהוה אלהינו, חוס ורחם עלינו, וקבל
 ברחמים וברצון את תפלתנו, כי אל שומע תפלות
 ותחנונים אתה, ומלפניך, מלכנו, ריקם אל תשיבנו,
 כי אתה שומע תפלת כל פה. ברוך אתה יהוה, שומע
 תפלה.

טז. שומע תפילה

רצה, יהוה אלהינו, בעמך ישראל ובתפלתם, והשב
 עבודה לדביר ביתך, ותפלתם באהבה תקבל ברצון,
 ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך.

יז. עבודה

ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים.
 ברוך אתה יהוה, המחזיר שכינתו לציון.

[קדים ב"מודים" ומזדקפים ב"לך"]

מודים אנחנו לך שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי
 אבותינו / ואבותינו / לעולם ועד, צור חיינו, מגן ישענו,
 אתה הוא לדור ודור. נודה לך ונספר תהלתך על חיינו
 המסורים בידך, ועל נשמותינו הפקודות לך, ועל נפיד
 שבכל יום עמנו, ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת,
 ערב ובקר וצהרים. הטוב, כי לא כלו רחמך, והמרחם,
 כי לא תמו חסדיך: מעולם קוינו לך.

יח. הודאה

על הנסים ועל הפרקן ועל הגבורות
 ועל התשועות ועל המלחמות
 שעשית לאבותינו / ולאמותינו / בימים ההם ובזמן הזה.

בימי שיבת ציון השנייה כשעמדו עמי ערב על עמך ישראל
 בארץ, לאמר: לכו ונכחידם מגוי, ולא יזכר שם ישראל עוד.
 אתה ברחמיך הרבים עמדת לעמך בעת צרתם, רבת את ריבם,
 דגת דינם, למדת ידיהם לקרב, אצבעותיהם למלחמה, מסרת
 גבורים ביד חלשים, רבים ביד מעטים, וזדים ביד בני-בריתך.
 לך עשית שם גדול וקדוש בעולמך ועל עמך עשית תשועה גדולה
 ופרקן כהיום הזה.

ועל כלם יתברך ויתרומם שמך מלכנו תמיד לעולם ועד.

[כורעים ב"ברוך", קדים ב"אתה" ומזדקפים בשם ה']

וכל החיים יודוך סלה, ויהללו את שמך באמת, האל
 ישועתנו ועזרתנו סלה. ברוך אתה יהוה, הטוב שמך
 ולך נאף להודות.

שלוש רב על ישראל עמך / ועל כל באי עולם / תשים,
 כי אתה הוא מלך אדון לכל השלום. וטוב בעיניך
 לברך את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך.
 ברוך אתה יהוה, המברך את עמו ישראל בשלום.

יט. שלום

בתר צלותא

אחרי תפילה בלחש מוסיפים בקשה פרטית. בקשות פרטיות לבחירה

אלהי, נצר לשוני מרע וישפתי מדבר מרמה. ולמקללי נפשי תדם,
 ונפשי כעפר לכל תהיה. פתח לבי בתורתך, ובמצותיך תרדף נפשי.
 וכל החושבים עלי רעה, מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם. עשה
 למען שמך, עשה למען ימינך, עשה למען קדשך, עשה למען
 תורתך. למען יחלצו ידיך הושיעה ימינך וענני.

יהי רצון מלפניך, יהוה אלהינו ואלהי אבותינו / ואמותינו / שתצילנו
 מעוז פנים ומעוזות פנים, מאדם רע ומפגע רע, מיצר הרע, מחבר רע,
 משכן רע, משטן המשחית, מדין קשה ומפעל-דין קשה, בין שהיא
 בן ברית ובין שאינו בן ברית.

תפילת מר בריה דרבינא
 בבלי, ברכות דף יז

תפילת רבי
 בבלי, ברכות דף טז

עדית פאנק

הימים שעוד נכוננו לנו,
שִׁהְיוּ נְכוּנִים,
שִׁהְיוּ רְכוּנִים,
שִׁהְיוּ מְעֻלָּנוּ
כְּמוֹ כְּפוֹת תְּמָרִים.
וְאִנְחָנוּ, שְׁנֵי הַמִּינִים,
נִכְרָךְ עֲלֵיהֶם,
וּבֵין כְּפוֹת יְדֵינוּ
יִדְרְכוּ קִשְׁתֵּם כּוֹכְבֵים רְחוֹקִים.

לְהֵבִיט בְּנוּ מִתּוֹךְ הַלֵּילוֹת,
וְלֹא נִבּוֹשׁ לְהִיּוֹת מוֹאָרִים בְּיָמֵים.
וְהֶאֱפֹלָה תְּבִיא תְּבוּנָה אֶל
לֵילוֹתֵינוּ,
וְעֵז תִּהְיֶה בְּנוּ
זְבַת דְּמְעוֹת רַכּוֹת
שֶׁל דָּבָשׁ בְּחֶלֶב.
וְשִׁבְעָה מִיָּמִים,
פִּי שִׁבְעָה מוֹנִים,
בְּבִגְרוֹתָיו יִבְשִׁיל לִבְנוּ.

כאן המקום להוספת תפילה אישית

יהיו לְרִצּוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יהוה, צוּרִי וְגוֹאֲלִי.
מוֹסַעִים שְׁלוֹשׁ פְּסִיעוֹת קִטְנוֹת אַחֲרַי וְאוֹמְרִים
עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרְוִמָיו הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם
עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל / וְעַל כָּל יוֹשְׁבֵי תִבְלָה, אָמֵן.

הוספת המשפט 'ועל כל יושבי תבל' (לפי ישעיה יח ג, ועוד) מחזקת את ביטוי תקוותנו לשלום לכל אדם בעולם, כפי שאנחנו מבטאים אותה בברכת השלום החותמת את תפילת העמידה.

סדר הלל

[עומדים]
ש"ץ ואחריו הקהל

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְקַרְא אֶת הַהֵלֵל.**

מזמור קיג

הַלְלוּנָהּ. הִלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה, הִלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה. יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבָרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. מִמְּזִרְחַ שְׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה. רֶם עַל כָּל גּוֹיִם יְהוָה, עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ. מִי בִיהוּה אֱלֹהֵינוּ - הַמְּגַבִּיהֵי לְשִׁבְתָּ, הַמְּשַׁפְּלֵי לְרֵאוֹת בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. מְקִימֵי מַעְפָּר דָּל, מְאַשְׁפֵּת יָרִים אֲבִיוֹן. לְהוֹשִׁיבֵי עִם נְדִיבִים, עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ. מוֹשִׁיבֵי עֵקֶרֶת הַבַּיִת, אִם הַבָּנִים שְׂמִיחָה, הַלְלוּנָהּ.

מזמור קיד

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לְעוֹז, הִיָּתָה יְהוּדָה לְקֹדֶשׁ, וְיִשְׂרָאֵל מִמְּשֻׁלוֹתָיו. הֵיִם רָאָה וַיִּנָּס, הִיָּרְדֵן יִסֹּב לְאַחֹר. הַהָרִים רִקְדוּ כְּאֵילִים, גְּבְעוֹת כְּבָנֵי צֹאן. מַה לָּךְ הֵיִם כִּי תִנּוּס, הִיָּרְדֵן תִּסֹּב לְאַחֹר, הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים, גְּבְעוֹת כְּבָנֵי צֹאן. מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ, מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הַהִפְכֵי הַצּוּר אָגַם מִיָּם, חִלְמִישׁ לְמַעְיָנוּ מִיָּם.

מזמור קטו

לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ, כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כְּבוֹד, עַל חֲסֶדְךָ עַל אֲמַתְךָ. לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם: אֵימָה נָא אֱלֹהֵיהֶם. וְאֱלֹהֵינוּ בְּשָׁמַיִם - כָּל אֲשֶׁר חָפַץ עֲשֵׂה. עֲצִיבֵיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב, מַעֲשֵׂה יָדֵי אָדָם. פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ, עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ. אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ, אֶף לָהֶם וְלֹא יִדְיָחוּן. יָדֵיהֶם וְלֹא יַמְשִׁיחוּ, רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִהְלְכוּ, לֹא יִהְיוּ בְּגִרוֹנָם. כְּמוֹהֶם יְהִי עֲשִׂיהֶם, כָּל אֲשֶׁר בִּטַח בָּהֶם. יִשְׂרָאֵל בִּטַח בִּיהוָה, עֲזָרָם וּמַגְנָם הוּא. בֵּית אֱהֲרֹן בִּטְחוּ בִיהוָה, עֲזָרָם וּמַגְנָם הוּא. יִרְאֵי יְהוָה בִּטְחוּ בִיהוָה, עֲזָרָם וּמַגְנָם הוּא.

יְהוָה זִכְרָנוּ יְבָרֶךְ, יְבָרֶךְ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל, יְבָרֶךְ אֶת בֵּית אֱהֲרֹן. יְבָרֶךְ יִרְאֵי יְהוָה, הַקְּטַנִּים עִם הַגְּדֹלִים. יִסֹּף יְהוָה עֲלֵיכֶם, עֲלֵיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם. בְּרוּכִים אַתֶּם לִיהוָה, עֲשֵׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ. הַשָּׁמַיִם שְׁמַיִם לִיהוָה, וְהָאָרֶץ - נְתַן לִבְנֵי אָדָם. לֹא הִמְתִּים יְהַלְלוּ יָהּ, וְלֹא כָּל יָרְדֵי דוּמָה. וְאִנְחָנוּ נִבְרָךְ יְהִי מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, הַלְלוּנָהּ.

מזמור קטז

אֶהְבֵּתִי כִּי יִשְׁמַע יְהוָה אֶת קוֹלֵי תַחֲנוּנָי. כִּי הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבִימֵי אֶקְרָא. אֶפְפוּנֵי חִבְלֵי מוֹת, וּמִצְרֵי שְׂאוֹל מִצְאוּנֵי, צָרָה וַיְגוֹן אֶמְצָא. וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא, אָנָּה יְהוָה מִלְטָה נִפְשֵׁי. חֲנוּן יְהוָה וְצַדִּיק, וְאֱלֹהֵינוּ מְרַחֵם. שִׁמְרֵ פִתְאִים יְהוָה, דְּלוֹתַי וְלֵי יְהוֹשִׁיעַ. שׁוּבֵי נִפְשֵׁי לְמִנּוֹתֶיכֶי, כִּי יְהוָה גָּמַל עֲלֵיכֶי. כִּי חִלְצָתָ נִפְשֵׁי מִמּוֹת, אֶת עֵינַי מִן דְּמְעָה,

את רגלי מִדְּחִי. אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים.
הָאֲמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר, אֲנִי עֲנִיתִי מְאֹד. אֲנִי אֲמַרְתִּי בַחֲפוּזִי:
כֹּל הָאָדָם כַּיּוֹב.

מָה אֲשִׁיב לַיהוָה, כֹּל תַּגְּמֹלוּהִי עָלַי. כּוֹס יִשׁוּעוֹת
אֲשָׂא, וּבִשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא. נִדְרֵי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם, נִגְדָה־נָּא
לְכֹל עַמּוֹ. יָקָר בְּעֵינַי יְהוָה הַמּוֹתֵה לַחֲסִידָיו. אָנֹכָה יְהוָה,
כִּי אֲנִי עַבְדְּךָ, אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן אֲמָתֶךָ, פִּתְחַת לְמוֹסְרֵי.
לֵךְ אֲזַבַּח זֶבַח תּוֹדָה וּבִשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא. נִדְרֵי לַיהוָה
אֲשַׁלֵּם נִגְדָה נָּא לְכֹל עַמּוֹ. בַּחֲצֹרוֹת בֵּית יְהוָה, בְּתוֹכֵכִי
יְרוּשָׁלַיִם, הִלְלוּהָ.

הִלְלוּ אֶת יְהוָה כָּל גּוֹיִם, שִׁבְּחוּהוּ כָּל הָאֲמִים.
כִּי גִבֹר עָלֵינוּ חֲסִדּוֹ, וְאֲמַת יְהוָה לְעוֹלָם, הִלְלוּהָ.

מזמור קיז

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ.

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ.

יֹאמֶר נָא יִשְׂרָאֵל, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ.

יֹאמֶר נָא יִשְׂרָאֵל, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ.

יֹאמְרוּ נָא בֵּית אֱהֲרֹן, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ.

יֹאמְרוּ נָא בֵּית אֱהֲרֹן, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ.

יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְהוָה, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ.

יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְהוָה, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ.

מזמור קיח

מִן הַמִּצַּר קְרָאתִי יְהוָה, עֲנֵנִי בַמִּרְחֵב יְהוָה. יְהוָה לִי לֹא אֵיךְא,
מָה יַעֲשֶׂה לִי אָדָם. יְהוָה לִי בְעֹזְרִי, וְאֲנִי אֶרְאֶה בְּשֹׁנְאֵי.
טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטַח בְּאָדָם. טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה
מִבְּטַח בַּנְּדִיבִים. כֹּל גּוֹיִם סִבְּבוּנִי, בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילֵם.
סִבּוּנִי גַם סִבְּבוּנִי, בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילֵם. סִבּוּנִי כַדְּבָרִים,
דַּעְכוּ בְּאֵשׁ קוֹצִים, בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילֵם. דַּחַה דַּחִיתִנִּי
לְנַפְלִי, וַיהוָה עֲזָרְנִי. עָזִי וְזַמְרַתִּי יְהוָה, וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה. קוֹל

רַנָּה וַיִּשׁוּעָה בְּאֶהְלִי צַדִּיקִים, יִמִּין יְהוָה עֲשֶׂה חֵיל. יִמִּין
יְהוָה רֹמְמָה, יִמִּין יְהוָה עֲשֶׂה חֵיל. לֹא אָמוֹת כִּי אֶחְיֶה,
וְאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יְהוָה. יִסֹר יִסְרֵנִי יְהוָה, וְלִמּוֹת לֹא נִתְּנֵנִי.
פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צִדִּיק, אָבֹא בָם אֹדְהָ יְהוָה. זֶה הַשַּׁעַר לַיהוָה,
צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ.

אֹדְךָ כִּי עֲנִיתִנִּי וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה.

אֹדְךָ כִּי עֲנִיתִנִּי וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה.

אָבֹן מֵאֲסוּ הַבּוֹנִים הֵיטָה לְרֹאשׁ פְּנֵה.

אָבֹן מֵאֲסוּ הַבּוֹנִים הֵיטָה לְרֹאשׁ פְּנֵה.

מֵאֵת יְהוָה הֵיטָה זֹאת, הֵיא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ.

מֵאֵת יְהוָה הֵיטָה זֹאת, הֵיא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ.

זֶה הַיּוֹם עֲשֶׂה יְהוָה, נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בוֹ.

זֶה הַיּוֹם עֲשֶׂה יְהוָה, נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בוֹ.

הַשִּׁיץ קוֹרָא בְּקוֹל שׁוֹרָה-שׁוֹרָה, וְהִקְהֵל חוֹר

אָנָּה יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא.

אָנָּה יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא.

אָנָּה יְהוָה הַצְּלִיחָה נָּא.

אָנָּה יְהוָה הַצְּלִיחָה נָּא.

בְּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה, בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה.

בְּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה, בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה.

אֵל יְהוָה וַיֵּאָר לָנוּ, אֲסֵרוּ חַג בְּעֵבְתֵיכֶם עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ.

אֵל יְהוָה וַיֵּאָר לָנוּ, אֲסֵרוּ חַג בְּעֵבְתֵיכֶם עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ.

אֱלֹהֵי אֲתָה וְאוֹדְךָ, אֱלֹהֵי אֲרוֹמְמֶךָ.

אֱלֹהֵי אֲתָה וְאוֹדְךָ, אֱלֹהֵי אֲרוֹמְמֶךָ.

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ.

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ.

יְהַלְלוּךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, כֹּל מַעֲשֶׂיךָ, וְחֲסִידֶיךָ, צַדִּיקִים עוֹשֵׂי רְצוֹנְךָ, וְכֹל
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרַנָּה יוֹדוּ וַיִּבְרְכוּ וַיִּשְׁבְּחוּ וַיִּפְאְרוּ וַיְרוֹמְמוּ וַיַּעֲרִיצוּ
וַיִּקְדְּשׁוּ וַיִּמְלִיכוּ אֶת שְׁמֶךָ, מִלְּכֹנֵנוּ, כִּי לֵךְ טוֹב לַהוֹדוֹת וּלְשַׁמֵּךְ נָא
לְזַמֵּר, כִּי מְעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אֲתָה אֵל.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מֶלֶךְ – מְהִלָּל בַּתְּשׁוּבוֹת. אָמֵן.

הש"ץ אומר קדיש

יתגדל ויתקדש שמה רבא, [הקהל עונה אמן]
 בעלמא די ברא כרעותה, וימליך מלכותה בחייכון וביומיכון ובחיי
 דכל בית ישראל, בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.
 [קהל אמן. יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.]
 יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.
 יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתגדר ויתעלה ויתהלל
 שמה דקרשא בריך הוא, [ברוך הוא]
 לעלא מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא,
 ואמרו אמן. [אמן]
 התקבל צלותהון ובעותהון דכל בית ישראל קדם אבוהון די בשמיא,
 ואמרו אמן. [אמן].
 יהא שלמא רבא מן שמיא ותיים טובים עלינו ועל כל ישראל,
 ואמרו אמן. [אמן]
 עשה שלום במרומי הוא יעשה שלום
 עלינו ועל כל ישראל / ועל כל יושבי תבל, / ואמרו אמן. [אמן]

מכריזים

שמע ישראל, יהוה אלהינו, יהוה אחד

[שלוש פעמים] יהוה הוא האלהים

אחינו בית ישראל, שמעו
 היום ... שנים לעצמאות מדינת ישראל.
 יהי שם יהוה מברך מעתה ועד עולם.

ומברכים

ברוך אתה יהוה, אלהינו מלך העולם,
 שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה.
 תקע בשופר גדול לחרותנו,
 ושא נס לקבץ גליותינו,
 וקבצנו יחד מארבע כנפות הארץ לארצנו.

תוקעים בשופר, ושרים

לשנה הבאה בירושלים הבנויה!

סדר ספירת העומר

הנני מוכן ומזומן / מוכנה ומזומנת / לקיים מצות עשה של ספירת העמר,
 כמו שכתוב בתורה: וספרתם לכם ממחרת השבת, מיום הביאכם
 את עמר התנופה, שבע שבתות תמימות תהיינה. עד ממחרת השבת
 השביעת תספרו חמישים יום, והקרבתם מנחה תדשה ליהוה. ויהי נעם
 יהוה אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו, ומעשה ידינו כוננהו.

ויקרא כג

מזמור צ

מברכים

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם,
 אשר קדשנו במצותיו וצונו על ספירת העמר.

ג' באייר היום שמונה עשר יום שהם שני שבועות וארבעה ימים בעמר.
 ד' באייר היום תשעה עשר יום שהם שני שבועות וחמשה ימים בעמר.
 ה' באייר היום עשרים יום שהם שני שבועות וששה ימים בעמר.
 ו' באייר היום אחד ועשרים יום שהם שלשה שבועות בעמר.

אומרים בלחש הושיעה את עמך וברך את נחלתך, ורעם ונשאם עד העולם.
 ויהי דברי אלה, אשר התחננתי לפני יהוה, קרבים אל יהוה אלהינו יומם
 ולילה, לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל, דבר יום ביומו. למען דעת
 כל עמי הארץ כי יהוה הוא האלהים, אין עוד.

מסיימים את התפילה ב"עלינו לשבח"

עומדים

עלינו לשבח לארון הכל, לתת גדלה ליוצר בראשית,

נוסח חלופי

שלא עשנו כגויי הארצות
 ולא שמנו כמשפחות האדמה,
 אשר נתן לנו תורת אמת,
 שלא שם חלקנו בהם
 ותי עולם נטע בתוכנו.
 וגורלנו ככל המונס.

[כורעים ב"ואנחנו כורעים", קדים ב"ומשתחוים ומודים"]

ואנחנו כורעים ומשתחוים ומודים לפני מלך המלכים,
 הקדוש ברוך הוא, שהוא נוטה שמים ויסד ארץ, ומושב יקרו
 בשמים ממעל, ושכינת עזו בגבהי מרומים. הוא אלהינו, אין
 עוד. אמת מלפניו, אפס זולתו, ככתוב בתורתו: וידעת היום
 והשבת אל לבבך, כי יהוה הוא האלהים בשמים ממעל ועל
 הארץ מתחת: אין עוד.

על בן נקנה לך, יהוה אלהינו, לראות מהרה בתפארת ענף: להעביר גלוים מן הארץ, והאלילים כרות זכרתו; לתקן עולם במלכות שדי, וכל בני בשר יקראו בשמך; להפנות אליך כל רשעי ארץ. יכירו וידעו כל יושבי תבל, כי לך תכרע כל ברך, תשבע כל לשון. לפניך, יהוה אלהינו, יכרעו ויפלו, ולכבוד שמך יקר יתנו, ויקבלו כלם את על מלכותך, ותמלך עליהם מהרה לעולם ועד. כי המלכות שלך היא, ולעולמי עד תמלך בכבוד.

ש"ץ פכתוב בתורתך: יהוה ימלך לעלם ועד.
ש"ץ וקהל ונאמר: והיה יהוה למלך על כל הארץ, ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד.

האבלים אומרים קדיש

יתגדל ויתקדש שמייה רבא [אמן]

בעלמא די ברא כרעותיה ומליך מלכותיה

הספרדים וחסידים מוסיפים ויצמח פרקניה, ויקרב מי משיחיה. [אמן]

בתיכון וביומיו ובתי דכל בית ישראל,

בעגלא ובזמן קרוב, ואמרו אמן. [אמן]

יהא שמייה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא.

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא,

ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמייה דקדשא בריך הוא, [ברוך הוא / אמן]

לעלא מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא

דאמרו בעלמא, ואמרו אמן. [אמן]

נוסח אשכנז

יהא שלמא רבא

ויהוה שלמא רבא מן שמיא, חיים ושבע

וישועה ונחמה ושיזבא ורפואה וגאלה

וסליחה וכפרה ורוח והצלח, לנו ולכל

עמו ישראל, ואמרו אמן. [אמן]

עשה שלום במדומיו הוא [ברחמי] יעשה שלום עלינו

ועל כל ישראל ואמרו אמן. [אמן]

מסיימים את התפילה בשירת 'התקווה'

כל עוד בלבב פנימה נפש יהודי הומיה,

ולפאתי מזרח קדימה עין לציון צופיה -

עוד לא אבדה תקותנו, התקווה בת שנות אלפים,

להיות עם חפשי בארצנו, ארץ ציון וירושלים.

סעודת מצווה - נוהגים להזמין עולים חדשים ואורחים, ולהדליק נרות כחולים ולבנים.

עורכים סעודה חגיגית.

יש נוהגים לומר ברכה זו על היין

מודים אנחנו לך, שהוצאת את עמך ישראל מקרן אפלה לקרן אורה ומשעבוד מלכות לאתחלתא וגאלה ושהחיייתנו וקצמתנו לזמן הזה. בן תתינו ותקומנו, ותאסף גליותינו לחצרות קדשך, לשמור חקוד ולעשות רצונך, ולעבדך בלבב שלם, על שאנחנו מודים לך. ברוך אל ההודאות.

ברכה על היין

כוס ישועות אשא, ובשם יהוה אקרא.

מאת יהוה היתה זאת, היא נפלאות בעינינו.

זה היום עשה יהוה, נגילה ונשמחה בו.

ברוך אתה יהוה, אלהינו מלך העולם, בורא פרי הגפן.

יש המוסיפים שירי ארץ-ישראל וקטעי לימוד.

התנועה המסורתית | כנסת הרבנים בישראל

התנועה המסורתית

דרך חברון 98, ירושלים | טל. 02-5658008

www.masorti.org.il